

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра мовної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

«_____» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 32 Теорія і практика перекладу

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) / Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітньо-професійна програма: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література / Англійська мова і література

Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література / Англійська мова і література

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни Теорія і практика перекладу для здобувачів вищої освіти за предметною спеціальністю: 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) / Середня освіта (Мова і література (англійська)), освітньо-професійної програми: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література / Англійська мова і література. – 2024. – 10 с.

Розробник: Золотарьова О.В., к.пед.н., доц., доцент кафедри мовної підготовки.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мовної підготовки
(назва кафедри)

Протокол № 1 від 05.01.2024 р.

Завідувач кафедри

(Кабанець М.М.)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Протокол № 1 від 19.01.2024 р.

“ _____ ” _____ 2024 р. Голова _____ (Кабанець М.М.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	4	-
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	120	-
лекції:	-	-
практичні заняття:	40	-
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	80	-
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Викладач: Золотарьова Оксана Вікторівна e-mail: oksana.zolotarova@donntu.edu.ua	

Передумови для вивчення дисципліни:

«Теорія і практика перекладу» входить до дисциплін професійного циклу і формує у студентів професійні компетентності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.

Вивчення дисципліни «Теорія і практика перекладу» передбачає проведення практичних занять, що сприяє оволодінню професійними знаннями та вміннями вчителя іноземної мови і зарубіжної літератури, а також має забезпечити підготовку до здійснення студентами подальшої професійної діяльності.

Передумовами для вивчення дисципліни є знання мовних норм англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, вміння здійснювати іншомовну комунікативну діяльність, демонструючи рівні сформованості мовної і мовленнєвої компетентності на рівні не нижче B2, згідно з Загальноєвропейськими стандартами мовної освіти.

Курс «Теорія і практика перекладу» тісно пов'язаний з такими курсами, як «Практика усного та писемного мовлення», «Практична граматики», «Теоретичний курс англійської мови», «Загальне мовознавство».

0. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу» є: ознайомити студентів з історією та теорією перекладу, основними способами перекладу текстів різних стилів, продемонструвати студентам особливості застосування основних стратегій і технік перекладу, розтлумачити основні типи лексико-граматичних трансформацій, розвинути у студентів навички перекладу з

англійської на українську мову та з української на англійську, підготувати майбутніх фахівців до міжкультурної комунікації і професійної діяльності в сучасних умовах.

Вивчення дисципліни має забезпечити загальну теоретичну та практичну підготовку студентів як основу їх майбутньої педагогічної діяльності, отже сформулювати у майбутніх спеціалістів певну низку компетентностей (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності), а саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

Програмні результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

РН8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН9. Аналізує, коментує, реферує і перекладає тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

3. Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- предмет та об'єкт теорії і практики перекладу, методи аналізу в перекладознавстві, галузі науки про переклад та їхні завдання;
- сутність перекладу як виду міжмовної та міжкультурної комунікації;
- основні лексичні, граматичні, прагматичні та стилістичні проблеми перекладу;
- характерні риси різних видів та типів перекладу;
- методи оцінки якості перекладу та поняття еквівалентності та адекватності перекладу;
- основні методи перекладознавчого аналізу тексту;
- основні види перекладацьких відповідників та трансформацій;

[illegible]

Примітки: 1) П1, П2 і т.д. практичні роботи; 2) максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, – мінімальний (при правильному, але несвоєчасному виконанні)

Оцінювання знань студентів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Екзамен
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Теми практичних занять

№ заняття	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Предмет вивчення теорії перекладу. Поняття перекладу. Зв'язок перекладознавства з філологічними науками.	2	-
2	Типи перекладу. Усний, писемний, синхронний переклад. Мови перекладу. Двомовність і переклад. Поняття інтерпретації. Процес роботи над перекладом.	2	-
3	Переклад часових граматичних конструкцій.	2	-
4	Переклад вказівних займенників. Переклад неозначено-особового займенника.	2	-
5	Переклад умовних конструкцій.	2	-
6	Переклад фразеологічних одиниць.	2	-
7	Переклад вказівних займенників. Переклад неозначено-особового займенника.	2	-
8	Переклад префіксів та суфіксів.	2	-
9	Переклад пасивних конструкцій.		

		2	-
10	Переклад інфінітивних конструкцій та герундія.	2	-
11	Переклад власних назв. Переклад інтернаціоналізмів.	2	-
12	Поняття стилю в теорії перекладу. Специфіка перекладу текстів різних стилів.	2	-
13	Науковий стиль, його особливості і переклад.	2	-
14	Переклад творів художньої літератури. Переклад поезії.	2	-
15	Переклад технічних текстів та технічної документації. Робота з термінологією.	2	-
16	Адекватний переклад та еквівалентність. Неперекладне в перекладі.	2	
17	Критерії оцінювання якості перекладу. Редагування перекладу.	2	
18	Презентації самостійних робіт студентів.	4	
19	Семестрова контрольна робота.	2	
	Усього годин	40	-

6.3. Теми лабораторних занять
Навчальним планом не передбачено

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Стилістичні особливості перекладу.	5	-
2	Розмовний стиль, його особливості і переклад.	5	-
3	Перекладна дитяча література.	5	-
4	Фантастична і пригодницька проза.	5	-
5	Науковий стиль.	5	-

6	Переклад художніх текстів.	5	-
7	Технічні тексти і особливості їх перекладу.	5	-
8	Романтична проза.	5	-
9	Переклад опису.	5	-
10	Переклад монологу, діалогу, полілогу.	5	-
11	Гумор і сатира. Іронічна проза.	5	-
12	Переклад британських та американських варіантів лексичних одиниць англійської мови.	5	-
13	Переклад окремих граматичних конструкцій.	5	-
14	Хибні помічники перекладача.	5	-
15	Підготовка презентації за обраною темою самостійної роботи.	5	-
16	Підготовка до контрольної роботи.	5	-
	Усього годин	80	-

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Навчальним планом не передбачено

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Рябуха Т. В., Куликова Л. А., Тарасенко Т. В. Практика перекладу з англійської мови: навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Т. В. Рябуха, Л. А. Куликова, Т. В. Тарасенко. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2019. – 119 с.

2. Корунець, І.В. Вступ до перекладознавства. Підручник. - Вінниця: Нова книга, 2008. - 512 с.

7.2. Додаткова

3. Адаменко, М.В. Особливості перекладу сучасної англійської поезії / М.В. Адаменко // Лінгвістичні дослідження. - 2012. - Вип. 34. - С. 248-253.

4. Білодід, І.К. Про критерії якості перекладу / І.К. Білодід // Теорія і практика перекладу. - Київ, 1979. - Вип. 1. - С. 3-4.

5. Білозерська, Л. П. Термінологія та переклад : Навч. посібник для студ. філолог. напряму підготовки / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 232 с.
6. Верба, Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : посібник для перекладацьких відділень вузів / Л. Г. Верба. – 4-те вид., перероб. та допов. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 248 с.
7. Гайнічеру, О.І. Поезія і мистецтво перекладу: літ.-критич. нарис. / О.І. Гайнічеру. - К.: Дніпро, 1990. - 212 с. - (Бесіди про худ. л-ру).
8. Жлуктенко, Ю.О., Двухжилов О.В. Проблеми адекватності перекладу // Теорія і практика перекладу. - 1981. Вип. 6. - С. 85 - 91.
9. Здражко, А.Є. Історіографічний огляд українських видань перекладної дитячої літератури від кінця ХІХ ст. до початку ХХІ ст.: монографія / А.Є. Здражко. - Херсон: ППВишемирський П.с., 2013. - 228 с.
10. Зорівчак, Р.Л. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (На матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). - Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1983. - 175 с.
11. Калашник, Н.Г. Теорія та практика перекладу. Вступ до спеціальності: навч. посіб. / Н.Г. Калашник, Н.О. Гетьман. - Запоріжжя: Мотор-Січ, 2004. – 314 с.
12. Карабан, В.І., Мейс, Дж. Переклад з української мови на англійську мову. – Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.
13. Карабан, В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. - Вінниця: Нова книга, 2002. - 564 с.
14. Карабан, В.І., Борисова, О.В., Колодій, Б.М., Кузьміна, К.А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) / Навчальний посібник. – Вінниця : Нова книга, 2003. - 208 с.
15. Карабан, В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Ч. 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова Кн., 2001. – 303 с.
16. Коваленко, А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу : [посіб. для студ. переклад. ф-тів] / А.Я. Коваленко. – К. : ІНКОМ, 2002. – 318 с.
17. Коптілов, В.В. Теорія і практика перекладу : Навч. посіб. / В.В. Коптілов. - К.: Юніверс, 2002.- 280 с.
18. Коваленко, А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу / А.Я. Коваленко. – К : ІНКООС, 2002. – 320 с.
19. Кравченко, Т.М., Пагутяк, Ю. Структурні особливості перекладу інфінітивних конструкцій англійської мови на українську / Т.М. Кравченко, Юлія Пагутяк // Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука» / гол.ред. Т.Д. Щербан, заст. гол. ред. J. Piwowarski, В.В. Гоблик. – Мукачево Ченстохова : РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2018. – Вип. 24(1). – С.131-135.
20. Кравченко, Т.М. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Теорія і практика перекладу» для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання за

напрямом підготовки 6.020303 «Філологія (англійська)» [Електронний ресурс] / Т.М. Кравченко. – Мукачево : МДУ, 2013. – 17 с.

21. Кухаренко, В.А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник для студентів старших курсів факультетів англійської мови. - Вінниця: Нова книга, 2004. - 272 с.

22. Мамрак, А.В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 304 с.

23. Молчко, О. Порівняльні конструкції з реалією в українській та англійській мовах (перекладознавчий аспект) / О. Молчко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Іноземні мови / [голов. ред. Р.С. Помірko]. – Л., 2006. – Вип. 13. – С. 190–197.

24. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти / [Шпак В.К, Дегтярьова Л.П, Могілей І.І, Колодич Т.М.]; за ред. В.К. Шпака – К : Знання, 2007. - 312 с.

25. Переклад вірша: Навчальний посібник для перекладознавчих семінарів / Укл. Комарницька, Л.А., Івасюк, О.Я. – Чернівці : Рута, 2005. - 190 с.

26. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США: загальний принцип : Рекомендовано МОНУ для студентів ВНЗ / за ред. Черноватого, Л.М., Карабана, В.І. – 2-ге видання, доповнене. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 416 с. – (DICTUM FACTUM до 200-річчя Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна).

27. Переклад англomовної технічної літератури : Навчальний посібник / За ред. Черноватого Л.М., Карабана В.І. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 296 с.

28. Переклад англomовних науково-технічних текстів: Навчальний посібник / За ред. Черноватого, Л.М., Карабана, В.І. – Вінниця : Нова книга, 2017. – 88 с.

29. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов / О.В. Ребрій. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 116 с.

30. Теорія і практика перекладу [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. – Луцьк, 2012. – 294 назви.

31. Сосонка, В.М. Фальшиві друзі перекладача / В.М. Сосонка // Волинськими очима молодих науковців: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. асп. і студ., (12–13 трав. 2010 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Наук. т-во студ. і асп. ; [оргком. конф.: І. Я. Коцан та ін.]. – Луцьк, 2010. – Т. 1. – С. 360–362.

32. Теорія і практика перекладу англійської наукової літератури: опорний конспект лекцій з дисципліни «Теорія і практика перекладу англійської наукової літератури» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (Мова і література(англійська))» СО «Магістр» [Укладач: Гарапко В.І.] . – Мукачево МДУ, 2020. – 28 с.

33. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation. Тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської мови»

для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю.П. Бойко, Л.Д. Бурковська, К.М. Скиба. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 80 с. (англ.).

34. Munday J. *Introducing Translation Studies. Theories and Applications* / J. Munday. - London and New York: Routledge, 2008. - 236 p.

35. Nida E. A. *The Theory and Practice of Translation* / E.A. Nida, Ch. Taber. - Leiden : E.J. Brill, 2003. - 218 p.

36. *Theory and practice of translation [Text] Теорія і практика перекладу : навч. посіб. / [Скиба К. М. та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – 209 с.*

7.3. Методична

Заплановано до підготовки і видання методичні рекомендації з курсу «Теорія і практика перекладу».

8. Інформаційні ресурси

1. <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/> Британська рада в Україні : Інтернет сайт.
2. <http://dictionary.cambridge.org/dictionary>
3. <https://512.slovaronline.com/> Англо-український словник технічних термінів.
4. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>